

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Meghívás.

A zemplénnemgyei függetlenségi párt tagjait tisztelettel meghívjuk a f. hó 15-én, vasárnap délután 2 órakor Sátoraljaújhelyben a Magyar Király szálloda nagytermében tartandó

Közgyűlésre.

A közgyűlés tárgya a közeli képviselőválasztás lesz, s azért kérjük, az ügy fontosságára való tekintettel, hogy minél tömegesebben szíveskedjenek megjelenni.

Ne tűrjük tovább Kossuth Lajos vármegyéjén azt a gyalázatot, hogy képviselői közt egyetlenegy híve sincs Magyarország szabadságának!

Kérjük a kerületi bizottságokat, hogy a párt helyzete, s az esetleges jelölések felől tegyenek az elnökségnek jelentést

Hazaifias üdvözzettel.

Sátoraljaújhely, 1901. szeptember 7-én.

Buza Barna,
jegyző.

Kossuth János,
elnök.

Visszapillantás.

Írta: Dr. Kossuth János
VII.

A közművelődés, a magyarosodás, a szép kultiválása, a közgazdasági előrehaladás, az emberbaráti munka feladataival szemben társadalmunk vagy teljesen szervezetlen, vagy pedig intézményei — kevés kivétellel — az eredményes működésre képtelenek. — Társadalmunkból kihalt nemcsak az ideálok utáni vágy, hanem még a köznapi értelemben vett haladás primitív ösztöne is. Mindent az államtól vagy a községtől várunk. Nincs egyetlen társadalmi intézményünk sem, amelyet közönségünk lelkesen karolna fel, vagy amelyik iránt az érdeklődés mihamar el ne ernyedne. A sivatagban itt-ott látunk egy-egy oázist, biztató jelül annak, hogy ahol tudás, akarat, kitartás nem hiányzik a vezetőkben, a társadalom tette kész elemei is reagálnak és a siker el nem marad.

Hogy a társadalom aléltsága Zemplénnemgyében, de különösen Sátoraljaújhelyben újabb kellett, azt mindnyájan tudjuk. Hiszen néhány évvel ezelőtt még alkalmunk volt itt elevenséget, sőt erőteljesebb társadalmi evolútiót tapasztalhatni: Dr. Chyzer Cornél, Szigmeth Károly, Dr. Hornyay Béla, Dókus Gyula tudása, energiája, lelkesedése, szépérzéke erjesztő kovászai voltak a társadalom tevékenységének. Müködésüket siker koronázta nemcsak a

társadalmi élet gyönyörködtetésében a szép és hasznos leolvasások rendezése által, hanem intézményeknek adtak életet, amelyek termékeny vagy jöltevő munkásságot fejtenek ki a köz javára. — Az orvosgyógyászati egyesület alapítása, a csonka gimnáziumnak főgymnáziummá való kifejlesztése, az árvaház, a város szépítése, a haladást biztosító tevékenység irányosítása kiváló érdemeik.

Kár, hogy a magyar szalmalángszerű lelkesedés egy egy fellobbanás után kialszik. De a mi itt a társadalom lethargiáját előidézte, az nem csupán a kitartás hiánya volt, hanem a politika gáncsot vető gyanakodása és türelmetlensége, amelyek a társadalmi tevékenység életföltételét a szabad mozgást tették lehetetlenné. Nagy társadalom könnyen tultheti magát a hatalom alkalmatlankodásán, ellenben a kis társadalomban, ahol a vezető elem kevés, a támogató, követő közönség pedig többé kevésbé függő elemekkel van saturálva, a gyámkodás még akkor is árt, ha jóindulatú, mert a társadalmi működés különösen gyöngébb társadalomban nem tűri a feszélyeztettséget, a félnélkebb elemek vonakodása lassankint leszereli a gyöngye erőművet.

Társas életünk fanyar, zilált, elemei széthúzó, a kisvárosias klikkek adják meg típusát. Rétegei közt áthidalhatlan hézagok mutatkoznak, a melyek az igazi műveltség és a jó izlés rovására még a nyilvános mulatságainkon sem tüntethetők el.

Az egységesítés eszméjét is politikai célokra próbálták alárendelni, a hivatalos befolyás gyakorlata még a merőben magán jellegű társas multságok rendezése körül is alkalmatlankodott, szaporítva a szétziláló tényezőik számát. A március 15-ének ártatlan megünneplése a vármegyházán rendszerint berzenkedést okozott, sőt az azon való megjelenés a főispán iránti jóérzelműség bizonyos kompromittálásával járt. Ez idén pláne a rendőrség alarnirozását provokálta a sajtószabadság ünnepe, a nevelésügyi aggodás ördögöket festett a falra, harminckét adófizető polgár jótállási nyilatkozata nélkül a fátylas menetet sem engedélyezték. A jobb ügyhöz méltó buzgóságot aztán a nevelésügyi válság szegyenitette meg, miután az utca rettegett népe a méltatlan provokálás dacára is igen illedelmesen viselkedett.

A nyugalomba vonult főispánt a kormánypart saját érdekei szempontjából érdeme szerint méltatta. Hogy buzgó híve volt a kormánypartnak, az kétségtelen. Sőt buzgalma nem egyszer a raison korlátait hágtta át. Kormánypartibb volt Tiszánál és Bánfinál. Amint már egyebütt is említettük, mi vonakodunk ezt érdemnek tekinteni.

Minden közéleti tevékenység abból a célból bírálható el Magyarországon, hogy mi haszna van abból a magyarságnak. Ha ezzel a kérdéssel próbálkozunk a mult pártpolitikai erőlködésekkel szemben alkalmatlankodni, nagyon is lesújtó feleletet kapunk. Ha az az energia és az a kitartás, amellyel Molnár István pártját szolgálta, az igazi közérdek szolgálata szegődik, ugy a letűnt század két utolsó évtizedének története nem lett volna vármegyénk évkönyveiben üres lap. A vármegye példátlan engedelmessége mellett volt bőséges alkalom a cselekvésre, kár volt, hogy törekvésének helytelen irányt jelölt ki a kormány, amelyet fanatikusan szolgált. Külömben saját pártjával szemben sem volt ment azon hibáktól, amelyek a fanatizmussal vele járnak.

Hogy a vármegye egészen kormánypartivá lett, mi abban csak a Molnár István szerencsésjét látjuk, érdemét — ha ugyan érdemről szó lehet — nem. Hiszen Zemplénnemgye a Molnár István főispánsága előtt sem tartozott az ellenzéki vármegyék közé. Okait vizlatosan már fejtegettük. Azok a mandátumok, amelyek főispánságának ugyszólván a typusát adták meg, egy-egy vagonba kerültek Annyi pénzért bárhol lehetett venni, amennyiért az ujhelyit és lizkait tulajdonosaik megszerették.

Egyebütt pedig nem voltak sikerei. Balogh Gézát — bármennyire szerette volna — nem volt képes megbuktatni. Bernáth Bélát még kevésbbé. Vagyis kortes sikereit mások szereztek meg drága pénzen. Akkorra szabású kortes talentumra Zemplénnemgyében nem volt szükség, akkor buzgalomra még kevésbbé. Az a nagy ellenzéki hajsza, aminek szemtanui voltunk, a semmittevés kerdőzése volt. Mert a mameluk statusquó fenntartása nem kívánt kortes akrobataságot Zemplénnemgyében, a közérdek pedig semmi hasznát nem látta.

Multságosan érdekes volt a mádi kerület behódoltatásának a

kisérlete. A főispán egyetlen hasznos közérdekű tevékenységét a szülő rekonstrukció keretében fejtette ki. Némi jogcímre volt tehát a pártpolitikai felfogás szerint a vármegye par excellence szőlősgazdákból álló kerületében arra, hogy hálából rekompensatiót igényelhesen. A talajt a szülő tanulmányi utakkal készítette elő. A jelölt kapóra jött gróf Andrassy Gyula személyében, aki akkor — választás előtt — a politikai irodalom terén tett nem épen sikertelen kísérletet.

Nem hiányzott tehát a hangulat sem. A felvonulás Tállyára és Tarczala elé imponáns volt, a főszoigabirák gondoskodtak koscsikról és magyarokról, a tályaiak elmozsaraztak néhány kiló puska-por, a tüzoltók sorfalat állottak a cigány húzta a Rákóczi indulót és — fecerunt magnum áldomás. — Ujhelyből is szép számmal rándultunk ki, sőt a vármegye krumplit és kőkényt termelő vidéke is élénken érdeklődött. A fiatal gróf Andrassy Gyula is átrándult Tisza-Dobróli ripariát meg rupestrist látni. Külömben sem azelőtt, sem azután Zemplénnemgye dolgai nem érdekelték. A bententesek fontoskodása, a suttogás, a hangulat csinálók jelenléte sejtetni engedték, hogy itt inkább a kormányparti mandátum rekonstrukciójáról, mint a fák vagy zöldjövány közötti különbség tanulmányozásáról léssen szó. Ugyis volt. Az ebédnél — amint már az szokás — a második fogás után felemelkedett a szónok, és próbálta vala üríteni poharát — nem a rekonstrukció érdekében törődő és fáradozó főispánra, hanem a szerzőjére azon munkának, a melyik akkor jobbra még felvágatlanul hevert a könyves boltok polcain.

Duhajul kurjantgattunk közbe az asztal végéről, hogy nem politizálni jöttünk ide, meg hogy éljen — Bernáth Béla. A szépen körülkalkulmozott, célzatos frázisokkal megspékelt beszéd csakhamar belefulladt a hálátlan hallgatóság közbeszólásaiba s a szerepéből kiesett szónok egy el nem mondott beszéddel, s azzal a tapasztalattal lett gazdagabb, hogy nem mindenki mameluk ott, ahol a főispán prezidiál. Az engesztelő ital-áldozat aztán, amelyik a Gr. Andrassy Gyula beszéde után ivódott, vegyes érzelmeket fakasztott. A mádi választók neki szilajodva tömörültek Bernáth Béla körül, s amint tudjuk, Gr. Andrassy Gyula fellépése inkább lépés volt. Se a könyv, se az al-

bizva s ezek közül is az egyik még a kántori teendőket is köteles ellátni. Ez a kínos állapot már évek óta áll fenn, s megszüntetését hiába várjuk, pedig Szinna járási székhely; van kellő számú intelligenciája, vannak iparosai s a magyarosításnak a vidéken gépepontja lehetne.

Bizva-bizunk jelenlegi kir. tanfelügyelőnk erélyességében, hogy ott a hol szép szóval és barátságos uton meg nem oldhatja e kínos problémát, a törvény egész szigorával fog fellépni az iskola fenntartók maradságával és nemtörődömségével szemben.

Horváthy Gyula.

∞ Ikolasztentelés Szerencsén. A szerencsi ujonnan épített gör. kath. iskola felszentelése e hó 1-én nagy ünnepélyességgel ment végbe, melyről tudósítónk a következőképen számol be: Szeptember 1-én az az mult vasárnapon a szent mise végén Bánya János ottani lelkész-esperes vezetése mellett a jelen volt hívek körmenetben mentek az ujonnan épített iskolába, melyet a nevezett lelkész-esperes gör. szertartásunk szerint felszentelt. Az aktus elvégzése után hatóság beszédet intézett a jelen volt hívekhez, melyben főképen megemlékezett gróf Andrássy Dénesről és nejről, kik ezen iskola felépítésére 5000 frtot adományoztak. Az iskola felszentelése után az esperes saját lakásán ebédet adott, melyen Szerencs városának értelmisége valláskülönbség nélkül vett részt.

A dus lakoma alatt megeređtek a térszok is, így első sorban a házigazda éllette a grófi párt, majd Bernáth Bélát, országgyűlési képviselőjét. Ez után Dr. Erős János vármegyei t. főorvos indítványára száz forintos alapítványt tettek le, oly célból, hogy annak kamataiból évenként egy legjobb viseletű szegény tanuló jutalmaztassék meg. E nemes gondoskodásra való indítványon felbuzdulva az esperes-lelkész is a maga részéről 50 forintot tett le alapítványképen egy szegény gyermek jutalmazására. Mindkét alapítványt a nemesszűvű és adakozó grófi pár — Andrássy Dénes és neje — nevével fogja viselni.

A szerkesztőség üzenetei:

Rio Szerencs. Törvény szerint a papnak nem szabad addig keresztelni, míg a gyermek szülése az anyakönyvi hivatalban nimes bejelentve.

S. S. Talya. Az óvadékok lehet értékpapirokban is letenni.

„Alfa” Mező-Laborez. Szívesen vesszük tudósításait, de most hasonló levelekkel megelégték.

H. Gy. Z. Szinna. Köszönettel vettük és kérjük folytatni.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Tk. 3290—1901. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy özv. Zolyomi Miklósné végrehajtónak, kiskoru Nagy Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 150 kor. tőkekövetelés és járuléki ügyében a sátorlajuhelyi kir. törvény-szék a tokaji kir. járásbírósg területén levő, s E.-Horváti község határában fekvő az erdőhorvátii 208 sz. tjkben foglalt és úgy a végrehajtást szenvedett mint Jósiai Ferenczné Farkas Ida nevében álló ingatlanokra az 1881: LX. t. cz. 158 §-a alapján egészben azonban a C. 7. alatt özv. Nagy Sándorné Molnár Lidia javára bekebelezett özv. vagyonevezeti jog épségben tartása mellett és pedig a) 342 hr. számú ház, udvar és kertre 862 kor. b.) a 437 hr. sz. kertre 54 kor. c. 2468 hr. sz. szőlőre 50 korona 2) az erdőhorvátii 728 sz. tjkben végr. szenvedett valamint Nagy Kálmán, Nagy Borbála férj, Sajgó Andrásné és Farkas

kas Ida Jósiai Ferenczné nevében álló 1548 hr. sz. rétre az 1881: LX. tcz. 156 §-a alapján egészben az árverést 56 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi október hó 13. napján délelőtt 10 órakor Erdőhorvátii község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 80 kor.20 fillért, 5 kor. 40 fill. 5 kor., és 5 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt, óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tokaj, a kir. járásbírósg telekvi hatóságánál 1901. évi július hó 29. én.

Plathy, kir. jbró.

Tk. 3287—1901. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz Hermann hagyatéka ügyében a tokaji kir. járásbírósg területén levő, Tolesva község határában fekvő, a tolesvai 776 sz. tjkben 334 hr. sz. alatt foglalt és Weisz Herman valamint Weisz Julianna nevében álló ház, udvar, és kert és 2—912. rész közös erdő s legelő illetőségre 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi október hó 17. napján délelőtt 10 órakor Tolesva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis (nyolevan) 80 koronát

készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi. nov. hó 1. 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában. kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezehez letenni avagy az 1881: t.-cz. LX. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tokaj, 1901. évi július hó 29-ikén a kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Plathy, kir. jbró.

MIÉRT van annyi utánzat? MERT valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló zománc

a törv. hej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyha burtoknak bemázolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománc

egy óra alatt keményre szárad, hámulatlan szép fényű bir és tartóság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapkító: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna, 3. sz. mahagonbarna. Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló zománcunkat különböző hasonlagzások nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miert is kérjen mindenképp kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek lakk és festékgyára, Bécs

Hirdetések közzétételére

legalkalmasabb Zemplénnvármegyének legelterjedtebb politikai lapja a

„Felsőmagyarországi Hírlap”

Női-szabóműhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy

női-szabóműhelyemet

mai naptól a Petőfi-utca 552. sz. (a volt Teich-féle ház) az áll elemi iskolával szemben áthelyeztem.

Amidőn is szíves tudomására hozom, hogy **francia és angol divat szerinti ruhákat, ép úgy felöltöket**, legjobban és leglégzséesebben készítek. Főtörekvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy a nagybecsült megrendelő hölgy közönségnek megelégedését mindenkor kiérdemljem.

Sátorlajuhely, 1901. aug. 21-én.

Kiváló tisztelettel:

Zinner Bernát,
női szabó.

Ruhavarrás és szabás tanítását elvállalom.

Budapest—Miskolcz—Sátorlajuhely és vissza.

	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.		Gy.	Sz.	Gy.	Sz.
Budapest ind.	7.10	8.50	2.35	9.45	S.-A.-Ujhely ind.	7.28	12.13	4.02	9.10
Hatvan érk.	6.30	10.38	3.55	10.55	Szerencs érk.	8.31	1.45	5.02	11.00
Miskolcz érk.	10.53	1.50	6.20	2.55	Miskolcz érk.	9.25	2.56	5.52	12.34
Szerencs érk.	11.50	3.12	7.13	4.32	Hatvan érk.	12.00	6.23	8.25	4.15
S.-A.-Uj-hely érk.	12.55	4.39	8.14	6.33	Budapest érk.	1.30	8.30	10.00	6.35

Sátorlajuhely—Lawocne és vissza.

	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.		Gy.	Sz.	Gy.	Sz.
S.-A.-Ujhely ind.	1.10	5.06	8.48	7.39	Lawocne ind.	12.31			6.35
Csap érk.	2.07	6.14	9.38	9.16	Munkács érk.	4.02	8.52	1.41	3.44
Ungvár érk.	3.47	7.30	10.55	11.33	Bátyú érk.	5.04	9.42	2.18	5.06
Bátyú érk.	2.27	6.41	10.16	10.08	Ungvár érk.	4.44	8.36	1.08	4.46
Munkács érk.	3.13	7.45	11.10	11.29	Csap érk.	5.58	10.38	2.47	6.15
Lawocne érk.			2.43	4.30	S.-A.-Ujhely érk.	6.54	11.53	3.41	7.56

Sátorlajuhely—Mezőlaborcz és vissza.

	Gy.	Sz.	Gy.		Gy.	Sz.	Gy.
S.-A.-Ujhely ind.	7.06	1.35	8.32	M.-Laborez ind.	3.50	11.49	3.30
Nagy-Mihály érk.	9.35	3.47	10.25	Homonna érk.	4.55	12.58	5.03
Homonna érk.	10.36	4.16	10.55	N.-Mihály érk.	5.35	1.41	6.01
M.-Laborez érk.	12.05	5.32	12.05	S.-A.-Ujhely érk.	7.13	3.30	8.31

Sátorlajuhely—Kassa és vissza.

	Gy.	Sz.	Gy.		Gy.	Sz.	Gy.
S.-A.-Ujhely ind.	7.06	1.15	8.32	Kassa ind.	4.05	12.50	5.33
Kassa érk.	10.05	3.38	11.10	S.-A.-Ujhely érk.	7.13	2.52	8.31

Sátorlajuhely—Királyháza—M.-Sziget.

	Gy.	Sz.	Sz.		Sz.	Gy.	Sz.
S.-A.-Ujhely ind.	1.10	5.06	7.39	M.-Sziget ind.	6.00	10.05	11.35
Bátyú érk.	2.27	6.41	10.16	Királyháza érk.	8.05	12.02	3.20
Királyháza érk.	4.41	8.47	12.35	Bátyú érk.	10.09	2.28	5.23
M.-Sziget érk.	7.30	10.50	4.56	S.-A.-Ujhely érk.	11.53	3.41	7.56